

**UCHWAŁA NR XVI/120/2019
RADY MIEJSKIEJ W ŁOCHOWIE**

z dnia 4 grudnia 2019 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2020 - 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.); art. 6 ust. 2, pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.); Rada Miejska w Łochowie uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2020 - 2025, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łochowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Łochowie

Sławomir Piotr Ryszawa

**Gminny program
przeciwdziałania przemocy w rodzinie
i ochrony ofiar przemocy
na lata 2020 - 2025**

Łochów, 2019 r.

Spis treści

Wstęp	3
Rozdział 1. Postanowienia ogólne	3
Rozdział 2 Cel Programu	3
Rozdział 3. Adresaci i Realizatorzy Programu	4
Rozdział 4. Opis zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Gminy Łochów	4
Rozdział 5. Kierunki działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	7
I. Profilaktyka i edukacja społeczna - podniesienie świadomości, wiedzy i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy	7
II. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie - zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie im pomocy, wsparcia i ochrony	9
III. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc - zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową poprzez zdiagnozowanie przemocy w jej wczesnej postaci w miejscu zamieszkania ofiary i sprawcy oraz podjęcie interwencji	10
IV. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc - zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową poprzez zdiagnozowanie przemocy w jej wczesnej postaci w miejscu zamieszkania ofiary i sprawcy oraz podjęcie interwencji	11
Rozdział 6. Środki realizacji Programu	11

Wstęp

Opracowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie wynika z zapisu określonego w art. 6 ust. 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Niniejszy Program określa przede wszystkim kompleksowe działania skierowane na podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przez przemoc domową, ochronę i udzielanie różnych form pomocy osobom poszkodowanym oraz podniesienie kompetencji i jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

§ 1

Ilekcroć w niniejszym tekście mowa jest o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.);
- 2) Burmistrzu – należy przez to rozumieć Burmistrza Łochowa;
- 3) Programie – należy przez to rozumieć załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Łochowie – Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy na lata 2020 – 2025;
- 4) przemocy w rodzinie – należy przez to rozumieć definicję zawartą w art. 2 pkt. 2 ustawy.

§ 2

Program jest skorelowany z następującymi programami:

- 1) „Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020”,
- 2) „Powiatowym programem przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie 2015-2020” powiatu węgrowskiego,
- 3) „Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”.

§ 3

Opracowanie Programu zostało poprzedzone diagnozą zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łochów, której dokonano na podstawie danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łochowie. Program określa adresatów działań, wskazuje podmioty odpowiedzialne za realizację celów, kierunki działań oraz środki realizacji.

Rozdział 2 Cel Programu

§ 4

1. Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań mających na celu ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łochów.
2. Aby osiągnąć założony cel priorytetowy zostały opracowane również cele szczegółowe, takie jak:
  - 1) podniesienie świadomości, wiedzy i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy;

- 2) zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie im pomocy, wsparcia i ochrony;
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową poprzez zdiagnozowanie przemocy w jej wczesnej postaci w miejscu zamieszkania ofiary i sprawcy oraz podjęcie interwencji;
- 4) podnoszenie oraz doskonalenie poziomu kompetencji i kwalifikacji oraz jakości usług świadczonych przez podmioty zajmujące się problematyką przemocy w rodzinie.

Rozdział 3

Adresaci i Realizatorzy Programu

§ 5

Program skierowany jest do:

- 1) ogółu mieszkańców Gminy Łochów, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 2) osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) świadków przemocy w rodzinie;
- 5) podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

§ 6

Pomoc ofiarom, świadkom i sprawcom zjawiska przemocy w rodzinie oraz profilaktyka w tym zakresie będzie realizowana w ramach wzajemnej współpracy przez:

- 1) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łochowie (MGOPS),
- 2) Zespół Interdyscyplinarny, w tym Grupy Robocze,
- 3) Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA),
- 4) Burmistrza,
- 5) Policję,
- 6) placówki oświaty,
- 7) placówki ochrony zdrowia,
- 8) organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 ze zm.)(NGO),
- 9) świetlice opiekuńczo – wychowawcze,
- 10) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie (PCPR),
- 11) Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Węgrowie (OIK),
- 12) Sąd,
- 13) Prokuraturę.

Rozdział 4

Opis zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Gminy Łochów

§ 7

Podstawę do opracowania programu stanowi diagnoza lokalna problemu, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Skalę zjawiska przemocy domowej w podziale na ilość osób doświadczających i podejrzanych o stosowanie przemocy domowej na terenie Gminy Łochów na przestrzeni 5 lat przedstawiają tabele nr 1 i 2:

Tabela 1. Liczba osób doświadczająca przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łochów w latach 2014 – 2018

		2014	2015	2016	2017	2018
Liczba osób doświadczających przemocy	mężczyźni	10	8	7	4	3
	kobiety	79	63	55	58	45
	małoletni	3	12	5	2	18
	ogółem	92	83	67	64	66

Źródło: MGOPS w Łochowie

Tabela 2. Liczba osób podejrzanych o popełnienie przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łochów w latach 2014 – 2018

		2014	2015	2016	2017	2018
Liczba osób podejrzanych o popełnienie przemocy w rodzinie	mężczyźni	79	70	59	63	48
	kobiety	8	5	3	0	2
	małoletni	0	0	1	0	0
	ogółem	87	75	63	63	50

Źródło: MGOPS w Łochowie

Informacje te pochodzą ze sprawozdań Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łochowie. Wynika z nich, że przeważająca ilość osób doświadczających przemocy w rodzinie, bo aż 80%, to kobiety; 11% stanowią osoby poniżej 18 roku życia, pozostałe 9% to mężczyźni. Natomiast jeżeli chodzi o osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie przewaga procentowa leży po stronie mężczyzn; 95% podejrzanych to mężczyźni, pozostałych 5% stanowią kobiety. Ofiarami przemocy w rodzinie są również osoby, które jej bezpośrednio nie doświadczyły, lecz były świadkami – to najczęściej dzieci w domach, w których przemoc miała miejsce. Problem przemocy domowej może dotyczyć osób w każdym wieku i stanie zdrowia, nie wyłączając seniorów i osób niepełnosprawnych.

Pomimo stworzonych regulacji prawnych, których celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, problem ten ma charakter stały i bardzo trudno ograniczyć jego występowanie. Utrzymywanie się zjawiska przemocy domowej jest determinowane wieloma czynnikami, sprzyjają mu normy społeczne i kulturowe. Istniejące od wieków przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy wobec najbliższych, wciąż znajduje odzwierciedlenie, np. we współcześnie wykorzystywanych metodach wychowawczych – akceptacji kar cielesnych wobec dzieci. Powszechnie przyjęte przekonanie o dominującej roli mężczyzny w rodzinie i w życiu społecznym, także sprzyja sytuacjom przemocy domowej.

Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma również dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc.

Wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie może mieć także nadużywanie/uzależnienie od alkoholu (lub innych środków psychoaktywnych). Wielu sprawców przemocy w rodzinie w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu. Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności

oraz niepowodzenia życiowe. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie.

W Gminie Łochów zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wykonywane są przez Zespół Interdyscyplinarny, który powołuje do tego celu Grupy Robocze. Zespół Interdyscyplinarny powoływany jest zarządzeniem Burmistrza, w jego skład wchodzi przedstawiciele Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łochowie, Komisariatu Policji w Łochowie, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łochowie, placówek oświaty, placówek ochrony zdrowia, kurator sądowy. Zespół stanowi podmiot wykonawczy dla gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – realizuje ustawowo nałożone obowiązki, przede wszystkim stosując procedurę „Niebieskiej Karty” w sytuacjach, gdy istnieje podejrzenie wystąpienia przemocy w rodzinie.

Funkcjonowanie Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przedstawiają dane zebrane w Tabeli nr 3:

Tabela 3. Działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny i Grupy Robocze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łochów w latach 2014 – 2018

		2014	2015	2016	2017	2018
Liczba wszczętych procedur "Niebieska Karta" sporządzonych przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów	MGOPS	3	4	7	2	5
	MKRPA	0	0	0	0	0
	Policja	81	69	54	60	45
	oświata	2	0	1	1	0
	ochrona zdrowia	1	2	1	0	0
	ogółem	87	75	63	63	50
Liczba zamkniętych procedur na skutek	zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowanego planu pomocy	50	39	19	20	11
	braku zasadności podejmowanych działań	31	46	54	45	32
	ogółem	81	85	73	65	43
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego		8	10	7	6	7
Liczba powołanych Grup Roboczych		84	69	61	62	50
Liczba spotkań Grup Roboczych		459	423	379	362	351
Liczba spraw przekazanych do innych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	OIK - zapewnienie schronienia dla ofiar przemocy w rodzinie	0	0	0	0	0
	organy ścigania - zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa	9	23	18	11	13

Zródło: MGOPS w Łochowie

Z zebranych danych wynika, że zjawisko przemocy domowej z roku na rok maleje. Świadczy o tym zmniejszająca się liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” a co za tym idzie liczba

posiedzeń Grup Roboczych. Uwagę jednak zwraca duża dysproporcja między liczbą zamkniętych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy w rodzinie, a liczbą zamkniętych procedur ze względu na brak zasadności podjętych działań. To może być spowodowane długotrwałym procesem internalizacji stosunkowo nowego narzędzia jakim jest procedura „Niebieskiej Karty”. Na ilość i formę rodzajów przemocy w rodzinie ma wpływ tak wiele czynników, np. sytuacja ekonomiczna, czasowy kryzys, uwarunkowanie społeczne, itp., że w dalszym ciągu konieczne jest podnoszenie świadomości społecznej na temat negatywnych skutków przemocy w rodzinie oraz upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą jak i podejrzanym o stosowanie przemocy, w celu tworzenia warunków skutecznego przeciwdziałania temu zjawisku.

Zadaniem Programu jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy, a także upowszechnienia informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

Niniejszy Program pozwala na usystematyzowanie działań, wskazanie odpowiedzialności dla poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a działania podjęte w ramach jego realizacji będą miały duże znaczenie dla przyszłych priorytetów w walce z tym zjawiskiem.

Rozdział 5

Kierunki działań i zadania realizowane w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

§ 8

I. Profilaktyka i edukacja społeczna - podniesienie świadomości, wiedzy i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy			
L.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator
1.	Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców, w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka (np. małoletnich rodziców, rodziców osiągających niskie dochody, rodziców samotnie wychowujących dziecko):	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie elementów edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie w poradnictwie rodzinnym w placówkach ochrony zdrowia, w placówkach niepublicznych; - pogadanki, spotkania terapeutyczne, indywidualne konsultacje ze specjalistami z różnych dziedzin, - tworzenie i wspieranie grup samopomocowych, - tworzenie i wspieranie grup wsparcia. 	Placówki ochrony zdrowia, NGO

2.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników:	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia pozalekcyjne, pozaszkolne, ukierunkowane na zdobycie umiejętności radzenia sobie z sytuacją kryzysową, - zajęcia wychowawcze oraz informacyjne, - warsztaty umiejętności społecznych, - pogadanki, wykłady, kursy, - indywidualne konsultacje ze specjalistami z różnych dziedzin, spotkania terapeutyczne, doradztwo i opieka psychologiczna, - poradnictwo i doradztwo edukacyjno – zawodowe. 	Placówki oświaty, MKRPA, MGOPS, świetlice opiekuńczo – wychowawcze, Policja, NGO
3.	Wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu sprzyjających zachowaniom nieagresywnym, uwzględniającym indywidualne zainteresowania dzieci i młodzieży:	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie imprez rekreacyjnych o lokalnym zasięgu, - zajęcia sportowe, ruchowe, rekreacyjne, - wyjazdy, wycieczki, - wypoczynek letni/zimowy stacjonarny i wyjazdowy. 	Placówki oświaty, MKRPA, MGOPS, świetlice opiekuńczo – wychowawcze, NGO
4.	Edukacja nauczycieli: radzenie sobie z trudnym zachowaniem dzieci i młodzieży:	- szkolenia, konferencje, warsztaty, seminaria, wymiana doświadczeń ze specjalistami.	Placówki oświaty, MKRPA, MGOPS, NGO, świetlice opiekuńczo – wychowawcze
5.	Edukacja rodziców: uświadamianie roli rodziców w procesie wychowawczym, propagowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich, zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych:	- warsztaty umiejętności społecznych, szkolenia, kursy, wymiana doświadczeń ze specjalistami, seminaria.	Placówki oświaty, MKRPA, MGOPS, NGO, świetlice opiekuńczo – wychowawcze
6.	Promowanie Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie, zwiększenie i pogłębienie świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie i sytuacji ofiar, poszerzanie wiedzy na temat skutków przemocy:	<ul style="list-style-type: none"> - wydawanie ulotek i broszur, prowadzenie kampanii informacyjnych, - prowadzenie strony internetowej, - wprowadzenie elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie do programów nauk przedmażeńskich, - konferencje, spotkania, kursy, wykłady, - lokalne wydarzenia kulturalne. 	MGOPS, ośrodki zdrowia, Policja, NGO, MKRPA, świetlice opiekuńczo – wychowawcze

§ 9

II. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie - zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie im pomocy, wsparcia i ochrony			
L.p.	zadanie	sposób realizacji	realizator
1.	Spójna, różnorodna i zindywidualizowana pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób stosujący przemoc w rodzinie:	- tworzenie i praca zespołu interdyscyplinarnego.	Burmistrz, MGOPS, MKRPA, Policja, placówki oświaty, placówki ochrony zdrowia, NGO
2.	Zapewnienie wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w miejscu ich zamieszkania:	- praca socjalna – w podstawowym zakresie: poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe i rodzinne, - opracowanie indywidualnego planu pomocy , - dostarczenie niezbędnych informacji oraz rzetelnej wiedzy potrzebnej w zrozumieniu własnej sytuacji życiowej oraz wzbudzenie motywacji do pozytywnych zmian.	Zespół interdyscyplinarny, MGOPS, Policja
3.	Zapewnienie pomocy osobom pokrzywdzonym przez zwiększenie dostępności do programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie:	- utworzenie i praca Punktu Konsultacyjnego, - poradnictwo rodzinne, prawne, psychologiczne, socjalne, - kierowanie osób poszkodowanych przemocą w rodzinie do przystąpienia do programów psychologiczno – terapeutycznych realizowanych na szczeblu powiatowym, - upowszechnianie materiałów informacyjnych o tym czym jest przemoc i jak jej przeciwdziałać, gdzie i u kogo szukać pomocy, jakie służby mogą pomóc i w jakim zakresie, itp.	Zespół interdyscyplinarny, MGOPS, MKRPA, Policja, placówki oświaty, placówki ochrony zdrowia, NGO
4.	Wsparcie dla osób dotkniętych przemocą poprzez wprowadzenie innowacyjnych oddziaływań terapeutycznych:	- tworzenie i wsparcie grup samopomocowych.	Zespół interdyscyplinarny, MGOPS
5.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, które doznały krzywdy w wyniku przemocy w rodzinie:	- kierowanie sprawy do Sądu Rodzinnego w celu wdrożenia procedury odebrania dzieci z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia.	MGOPS, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświaty

6.	Ochrona przed dalszym, uporczywym krzywdzeniem przez sprawcę:	- zawiadomienie Policji, kierowanie sprawy do Prokuratury, w celu odseparowania od sprawcy przemocy od ofiary, - wprowadzenie zakazu kontaktu z osobą pokrzywdzoną.	Policja, MGOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Prokuratura
7.	Ustalenie przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie:	- wykonanie badania lekarskiego oraz wydanie zaświadczenia lekarskiego w przedmiocie doznanych urazów przez ofiarę.	Placówki ochrony zdrowia
8.	Udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu:	- udzielenie bezpiecznego schronienia ofiarom przemocy przez nawiązanie współpracy na szczeblu powiatowym (PCPR, OIK), - przyznawanie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie mieszkań socjalnych w pierwszej kolejności.	MGOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Burmistrz

§ 10

III. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc - zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową poprzez zdiagnozowanie przemocy w jej wczesnej postaci w miejscu zamieszkania ofiary i sprawcy oraz podjęcie interwencji			
L.p.	zadanie	sposób realizacji	realizator
1.	Edukacja na temat przemocy w rodzinie, komunikacji interpersonalnej, samokontroli, korygowania postaw i zachowań związanych z przemocą:	- informatory, materiały edukacyjne, - pomoc psychologiczna, socjalna, terapeutyczna, prawna.	Zespół interdyscyplinarny, MGOPS, Policja
2.	Reagowanie na stosowanie przemocy:	- stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”.	Zespół interdyscyplinarny, MGOPS, Policja, placówki oświaty, placówki ochrony zdrowia
3.	Realizowanie działań korekcyjno – edukacyjnych:	- kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do przystąpienia do programów psychologiczno – terapeutycznych przez nawiązanie współpracy na szczeblu powiatowym (PCPR).	Zespół interdyscyplinarny, MGOPS, Policja, MKRPA
4.	Reagowanie na zjawisko przemocy w rodzinie związanej z nadużywaniem alkoholu lub chorobą alkoholową:	- wdrożenie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego.	Zespół interdyscyplinarny, MGOPS, MKRPA

§ 11

IV. Podnoszenie kompetencji oraz jakości usług służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
L.p.	zadanie	sposób realizacji	realizator
1.	Zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy:	- szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - konferencje, warsztaty, konsultacje z organizacjami pozarządowymi, wymiana doświadczeń z innymi specjalistami.	Zespół interdyscyplinarny, MGOPS, MKRPA
2.	Zapewnienie pomocy osobom pokrzywdzonym przez podniesienie jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:	- dostosowanie pomieszczenia Punktu Konsultacyjnego do prowadzenia indywidualnych rozmów, terapii, spotkań grupowych, - dostosowanie istniejącej bazy lokalowej do możliwości pobytu całodobowego osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - zwiększenie bazy lokalowej.	Burmistrz, MGOPS

Rozdział 6**Środki realizacji Programu**

§ 12

Program realizowany jest od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2025 roku. Wieloletnia perspektywa Programu wynika z długofalowego charakteru podjętych działań.

§ 13

Źródłem finansowania zadań Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki finansowe pochodzące z budżetu:

- 1) Gminy Łochów;
- 2) Województwa Mazowieckiego;
- 3) Środków Unii Europejskiej;
- 4) innych źródeł krajowych i zagranicznych.